

ISSN 1407-5709
9 771407 570007

BILANCE

€ 8.00

GRĀMATVEDĪBA LIKUMDOŠANA FINANCES

Nr. 17 (413)
2017. GADA
1. SEPTEMBRIS

Marija Berdova

28. lpp.

Komerclikuma
grozījumi –
ar ko turpmāk
būtu jārēķinās
komersantiem

Solidaritātes
nodoklis 2018

12. lpp.

2018. gada
aprēķini algas
grāmatvedim

6. lpp.

Darījumi ar
saistītajām
personām

24. lpp.

Uzņēmumu
grupas pārskats

20. lpp.

Nodokļu reforma
ir klāt!

14. lpp.

VID paziņos
neapliekamo
minimumu

10. lpp.

Jauni grozījumi Komerclikumā – ar ko turpmāk būtu jārēķinās komersantiem

2017. gada 13. jūlijā stājās spēkā daļa no 2017. gada 15. jūnijā Saeimā pieņemtajiem apjomīgajiem grozījumiem Komerclikumā. Šajā publikācijā apskatītas būtiskākās izmaiņas, kas turpmāk būtu jāņem vērā Latvijas kapitālsabiedrībām. Publikācijas ierobežotā apjoma dēļ autore neapskatīs visus pieņemtus Komerclikuma grozījumus.

I. Precizēta kārtība, kā piesakāmas izmaiņas SIA dalībnieku reģistrā, ja kapitāla daļas nav iegūtas atsavināšanas ceļā

Atšķirībā no iepriekšējā regulējuma ar jauniem grozījumiem Komerclikuma 187.¹ panta trešajā daļā tiek papildināts to personu loks, kas var iegūt kapitāla daļas, pamatojoties uz vienas pusēju iesniegumu sabiedrības valdei. Turpmāk vienas pusēju paziņojumu SIA valdei par kapitāla daļu iegūšanu varēs iesniegt arī persona, kura daļas ir ieguvusi no zvērīnāta tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora, pildot amata darbības; kā arī, ja kapitāla daļas iegūtas, realizējot komercķilu.

Būtiski uzsvert, ka minētais pants ir papildināts ar jaunu regulējumu, kas atbilst «sāpīgu» jautājumu ar negodprātīgu valdi, kura ignorē šādus paziņojumus par daļas iegūšanu un neregistrē attiecīgās izmaiņas komercķilā iestādē.

Saskaņā ar jauno regulējumu, ja valde, saņemot paziņojumu par kapitāla daļu iegūšanu, noteiktajā termiņā neizdara ierakstu SIA dalībnieku reģistrā vai neiesniedz komercķilā iestādei jauno dalībnieku reģistra nodalījumu, to turpmāk varēs izdarīt pats daļas ieguvējs, iesniedzot paziņojumu par daļu iegūšanu, pievienojot klāt dokumenta oriģinālu vai tā notariāli apliecinātu kopiju, uz kura pamata daļas tika iegūtas, kā arī sniedzot informāciju par to, kad

par daļu iegūšanu tika informēta SIA valde. Šajā gadījumā jauno dalībnieku reģistra nodalījumu sastāda un paraksta komercķilā iestādes amatpersona.

Zīmīgi, ka Komerclikuma 187.¹ panta trešajā daļā minētie daļu ieguvēji ir tiesīgi lemt par valdes locekļa iecelšanu, pirms informācija par jauno dalībnieku ir ierakstīta jaunajā dalībnieku reģistra nodalījumā. Šāds regulējums būtiski palīdz atjaunot komersanta rīcībspēju, novēršot situācijas, kad daļu ieguvējs iegūst neaktīvā komersanta 100% kapitāla daļas mantojuma ceļā, un sabiedrībai nemaz nav valdes, kas varētu pierēģistrēt attiecīgās izmaiņas dalībnieku reģistrā nodalījumā, kamēr nav ierakstīts dalībnieku reģistrā. Līdz ar to turpmāk lēmums par valdes locekļa ievēlšanu būs spēkā arī tad, ja to pieņēmusi persona, kura nav ierakstīta dalībnieku reģistrā, bet kura ieguvusi visas sabiedrības kapitāla daļas, ja daļas iegūtas Komerclikuma 187.¹ panta trešajā daļā paredzētajā ceļā.

II. Par dalībnieku pirkuma tiesībām, ja kapitāla daļas atsavinātas piespiedu izsolē

No 2018. gada 1. janvāra stāties spēkā 2017. gada 15. jūnijā pieņemtie Komerclikuma grozījumi, kuri ievieš jaunu kārtību attiecībā uz pārējo dalībnieku pirkuma tiesībām, ja kapitāla daļas netiek atsavinātas privāta darījuma ceļā.

Turpmāk, atsavinot kapitāla daļas izsolē, zvērīnātam tiesu izpildītājam vai maksātnespējas procesa administratoram būs jāinformē sabiedrības valde par SIA kapitāldaļu izsoles izziņošanu, kurai savukārt būs nekavējoties jāinformē par šo faktu arī SIA dalībnieki. Savā paziņojumā zvērīnātam tiesu izpildītājam vai maksātnespējas procesa administratoram būs jāinformē arī par dalībnieku tiesībām izmantot pirkuma tiesības uz šīm daļām, nosakot termiņu šo tiesību realizēšanai, kas nevar būs īsāks par 5 dienām un garāks par 10 dienām (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas).

Saņemot šādu paziņojumu, dalīb-

niekiem būs nekavējoties jāinformē SIA valde par vēlmi izmantot pirkuma tiesības, iemaksājot pirkuma maksu norādītajā SIA kontā vai arī jāinformē valde par atteikšanos izmantot šīs pirkuma tiesības. Ja vairāki dalībnieki izmanto pirkuma tiesības, tad daļas sadalāmas atbilstoši Komerclikuma 189. pantā paredzētajai kārtībai (proti, proporcionāli viņiem piederošajām daļām).

Ja dalībnieki piesakās pirkuma tiesību izlietošanai, taču paziņojumā minētajā termiņā pirkuma maksu par daļām neiemaksā, valde nekavējoties izdara ierakstu dalībnieku reģistrā par zvērīnāta tiesu izpildītāja vai maksātnespējas procesa administratora paziņojumā norādīto daļas ieguvēju. Jānorāda, ka dalībniekiem saglabājas izpirkuma tiesības uz izsolītajām daļām gadījumā, ja valdes vainas dēļ tiem netiks dota iespēja izlietot pirkuma tiesības.

III. Būtiskākie grozījumi, kas skar akciju sabiedrību darbību

Saskaņā ar jauniem grozījumiem ir precizēts un paplašināts to gadījumu loks, kad akciju sabiedrība ir tiesīga iegādāties savas akcijas. Turklāt aizliegums iegūt savas akcijas neattieksies arī uz gadījumiem, kad akciju sabiedrība savas akcijas iegūst, lai konvertētu obligācijas, kā arī precizēts, ka akciju sabiedrība ir tiesīga iegādāties savas akcijas, lai piešķirtu tās saviem darbiniekiem un valdes vai padomes locekļiem.

Jāņem vērā, ka turpmāk, lai akciju sabiedrība drīkstētu iegādāties savas akcijas (gadījumos, kad nepieciešams pasargāt sevi no būtiskiem tiešiem zaudējumiem; lai piešķirtu tās saviem darbiniekiem/valdes vai padomes locekļiem; kā arī lai konvertētu obligācijas), jābūt akcionāru sapulces lēmumam, kurā norādīts maksimālais iegūstamo akciju skaits, kā arī termiņš, kurā šīs akcijas iegūstamas (maksimālais termiņš — līdz 5 gadiem). Gadījumā ja akcijas iegūst par atlīdzību, akcionāru sapulces lēmumā par savu akciju iegūšanu jānorāda arī atlīdzības mērogs un maksimālais apmērs.

Marija Berdova,

zvērināta advokāta palīdzē, zvērinātu advokātu birojs *Cobalt*

Nākamais pieņemto grozījumu bloks, kas skar akciju sabiedrību darbību, attiecas uz pamatkapitāla palielināšanu ar īpašu mērķi (pēc grozījumiem saukts par «**pamatkapitāla palielināšanu ar nosacījumu**»). Minētais regulējums papildināts ar detalizētu kārtību, kā notiek pamatkapitāla palielināšana, iestājoties pamatkapitāla palielināšanas noteikumos paredzētajiem nosacījumiem; kā arī precizēts, kādi dokumenti jāpievieno, veicot pamatkapitāla palielināšanas reģistrāciju komercreģistra iestādē. Būtiski uzsver, **ka, palielinot pamatkapitālu ar nosacījumu (piemēram, emisijas akciju piešķiršanai darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem), akcionāriem nav pirmtiesību uz jaunemitētām akcijām.**

Palielinot pamatkapitālu ar nosacījumu (piemēram, emisijas akciju piešķiršanai darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem), akcionāriem nav pirmtiesību uz jaunemitētām akcijām.

Citi grozījumi

- Turpmāk kapitālsabiedrību statūtos varēs nenoteikt konkrētu valdes skaitlisko sastāvu.
- Ar jauniem grozījumiem plānots ieviest kārtību, saskaņā ar kuru **valdes loceklis par savlaicīgu dalībnieku reģistra nodalījuma neiesniegšanu komercreģistra iestādei vai par attiecīgu ierakstu neizdarīšanu dalībnieku reģistrā būtu saucams pie administratīvās atbildības.** Tiesa gan, šie grozījumi stāsies spēkā vienlaikus ar grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā
- No Komerclikuma izslēgti noteikumi, kuri iepriekš paredzēja, ka dalībniekam, kurš ir balsojis pret SIA pamatkapitāla palielināšanu, ir tiesības pieprasīt, lai sabiedrība atpērk šī dalībnieka daļas.
- Ja akciju sabiedrībā ir tikai viens akcionārs, vairs nebūs nepieciešams pārvēlēt visu padomes sastāvu, ja viens no padomes locekļiem atstāj amatu vai tiek atsaukts no attiecīgā amata. Līdz ar to akcionāram būs jālemj tikai par jauna padomes locekļa ievēlēšanu, līdzīgi kā tas ir sabiedrībās ar ierobežotu atbildību.

- Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, veicot kapitālsabiedrības pamatkapitāla samazināšanu, sludinājumu oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis* (Komerclikuma 207. un 264. panta otrā daļa) būs jāveic komercreģistra iestādei uz kapitālsabiedrības rēķina.
- Turpmāk kapitālsabiedrības darbību varēs izbeigt, pamatojoties uz komercreģistra iestādes lēmumu, arī tad, ja sabiedrība nav sasniedzama sava juridiskajā adresē (piemēram, sabiedrība nesaņem korespondenci), un šāds trūkums nav novērsts divu mēnešu laikā kopš brīdinājuma saņemšanas.
- Sabiedrības likvidācijas gadījumā tiek samazināts termiņš, kurā kreditoriem jāpiesaka savi prasījumi pret likvidējamo sabiedrību — **no trim līdz vienam mēnesim, kas būtiski paātrina likvidācijas procesa pabeigšanu.** Turklāt paredzēts, ka turpmāk likvidējamai sabiedrībai **vairs nebūs jāstāda likvidācijas sākuma pārskats, kā arī atlikušo mantu pirms Komerclikumā paredzētā termiņa varēs sadalīt, ja tam piekrīt visi dalībnieki (vairs nav nepieciešams konstatēt, ka ar šādu pirmstermiņa mantas sadalīšanu netiek nodarīti zaudējumi kreditoriem).**

AKREDITĒTA PERSONU CERTIFICĒŠANAS INSTITŪCIJA GRĀMATVEŽU CERTIFIKĀCIJAS CENTRS

Gogoļa ielā 13–6, Rīgā, LV–1050 (4. stāvā) • tālr./fakss 67222381 • e-pasts: gsc@lza.lv • www.grammatvezusc.lv

*aicina novērtēt personu kompetenci atbilstoši grāmatveža (ceturtā līmeņa kvalifikācijas) profesijas standarta prasībām un iegūt grāmatveža **Kompetences sertifikātu!***

Eksāmeniem var sagatavoties patstāvīgi, pamatojoties uz praktisku pieredzi grāmatvedības darbā vai apmācībasursos pie mūsu sadarbības partneriem. Informējam, ka akreditācijas sistēma ir starptautiski atzīta 29 Eiropas valstīs* un grāmatveža kompetences sertifikātu ir saņēmuši **922** Latvija sertificēti grāmatvedis un **81** grāmatvedis – auditors, kas ir pateicīgi darba devējiem par atbalsta sniegšanu viņu profesionālajai izaugsmei. **Zvaniet vai rakstiet** un jautāiet, jo Jūsu lēmums var kļūt par jaunas, interesantas un bagātas dzīves sākumu. Novērtēšanas eksāmenu saraksts, sertifikācijas izmaksas, informācija par sertifikācijas shēmām un prasībām GSC mājaslapā – www.grammatvezusc.lv. Vienmēr laipni gaidīsim!

GSC izpilddirektore **Sandra Vilcāne**

*Akreditācija atbilstoši starptautiskā standarta ISO/IEC 17024:2012 prasībām un LR likumam «Par atbilstības novērtēšanu». Daudzpusējā savstarpējās atzīšanas līguma valstu un to akreditācijas institūciju saraksts <http://www.european-accreditation.org/mla-and-bla-signatories#5>

Sveicam visus grāmatvežus, kas sekmīgi nokārtojuši eksāmenus, un ieguvuši grāmatveža Kompetences sertifikātu:

Sertificēta GRĀMATVEŽA vārds, uzvārds	Sertifikāta numurs	Sertificēta GRĀMATVEŽA vārds, uzvārds	Sertifikāta numurs
Jūlija Komarova	911	Larisa Kārklīņa	917
Aļona Jefimova	912	Natālija Prohorova	918
Vita Lasmane	913	Jūlija Benderska	919
Agnese Bite-Amoliņa	914	Evija Čiša	920
Inga Vegnere	915	Jelena Barziloviča	921
Lāsma Vegnere	916	Marina Ļesnaja	922

Grāmatvežu sertifikācijas centrs ir kopš 2001. gada akreditēta atbilstības novērtēšanas un personu sertificēšanas institūcija Latvijā (www.latak.lv).